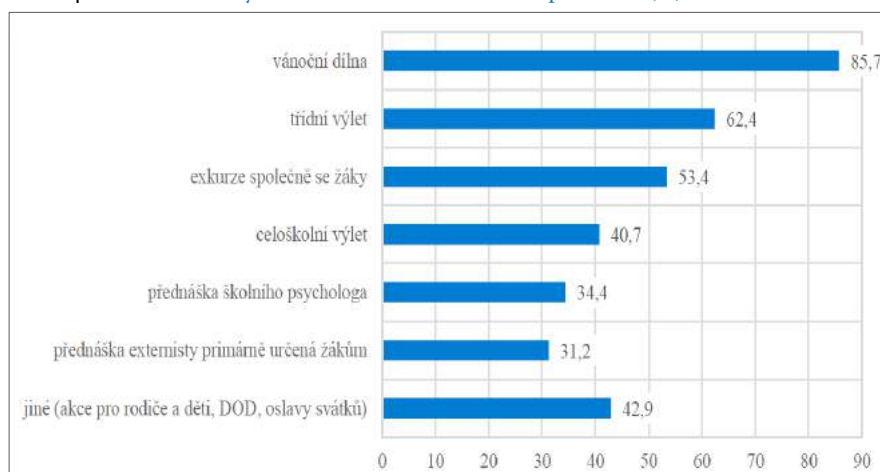

poskytnutí části budovy k pořádání různých organizovaných aktivit (zejména tělocvična). **Nejběžnější formou doplňkových služeb** je však **možnost rodičů** účastnit se některých školních akcí (96 % z 200 škol).

Kromě zajištění metodické podpory v oblasti komunikace s vnějšími partnery, a zejména pak v případě činnosti školských rad, Česká školní inspekce doporučuje podporovat i partnerské vztahy jak mezi jednotlivými školami (a to i napříč stupni vzdělávání), tak mezi školami a školskými zařízeními. ◀

Graf 2 | Školní akce, kterých se rodiče mohou účastnit – podíl škol (%)

SHRNUTÍ HLAVNÍCH ZJIŠTĚNÍ

Participace žáků a studentů na fungování a rozvoji školy

Termín PARTICIPACE je ve vztahu ke školnímu prostředí definován jako možnost žáků vyjadřovat se k utváření života ve škole a aktivně se na tomto utváření podílet (něco měnit). Jedním z nejdůležitějších a nejčastějších nástrojů této participace je pak žákovský parlament nebo obdobný samosprávný orgán. Cílem tematické zprávy, která byla vydána v červnu 2017, je přinést informace o aktuálním stavu spoluúčasti žáků ZŠ a SŠ a studentů VOŠ na fungování a rozvoji jejich škol.

Tematická inspekční činnost se skládala z **inspekčního elektronického zjišťování** v podobě on-line dotazníku pro ředitele **3 662 základních a 1 130 středních škol** (září 2016), podrobnější informace pak byly elektronicky zjišťovány od 191 ZŠ a 99 SŠ, a to v oblasti fungování jejich žákovských parlamentů. Součástí tohoto zjišťování bylo i **39 samostatných vyšších odborných škol** (květen 2017). Další informace byly získány v rámci **prezenční inspekční činnosti** (září až duben 2017), při níž bylo navštíveno **460 ZŠ a 133 SŠ**, přičemž u 82 základních a 25 středních škol se Česká školní inspekce zaměřovala přímo a podrobně na oblast žákovských parlamentů.

Nejaktivnější jsou žáci při spolupráci s dospělými

Podle názoru ředitelů se **žáci** v daných školách sice do příslušných aktivit zapojují, ovšem spíše tak, že jen **přispívají svými ná-**

zory k rozhodnutím dospělých. Žáky organizovaná participace je vzhledem k jejich věku častější v plně organizovaných základních školách. Ovšem u škol pouze s 1. stupněm se ukazuje, že fungují na komunitní bázi a aktivity, jež jinde zajišťuje žákovský parlament, v nich i bez jeho existence plnohodnotně probíhají. **Organizované struktury se častěji utvářejí ve středních školách (32 %) než ve školách základních (25 %).** Aktivněji se do rozhodovacích procesů zapojují žáci gymnázií oproti žákům středních odborných škol (o 17 %). **Nejméně aktivní v rozhodování jsou pak žáci SOŠ, které poskytují vzdělání pouze v nematuritních oborech.** Zjevně **nejvýraznější míra zapojení žáků se projevuje tehdy, když jsou aktivity navrhovány a řízeny dospělými a současně konzultovány s žáky;** rozhodnutí provádějí dospělí, kteří přitom zohledňují názory žáků (45 % ZŠ a 44 % SŠ).

Žáci se na životě a chodu školy nejčastěji podílejí:

- **při zapojení do mimoškolních (např. charitativních) akcí** (79 % ZŠ, 88 % SŠ),
- **návrhy, přípravou nebo realizací mimoškolních aktivit** (77 % ZŠ, 84 % SŠ),
- **řešením záležitostí týkajících se skupin žáků, jako jsou např. vztahy ve třídě** (75 % ZŠ, 67 % SŠ),
- **prezentací názorů na materiální vybavení a vzhled školy** (60 % ZŠ, 65 % SŠ),
- **aktivitami směřujícími k prevenci násilí a rizikových jevů** (53 % ZŠ, 54 % SŠ).

Naopak **nejméně (6 % ZŠ, 8 % SŠ) žáci podávají náměty k obsahu a cílům výuky** (např. návrh témat). Zejména vzhledem k jejich věku, žáci ZŠ (43 %) oproti žákům SŠ (60 %) méně často poskytují zpětnou vazbu škole a podávají náměty k výuce, jako